

[Aksel Larsen.]

til forbrugerne, var, som det ærede medlem hr. Tholstrup påstår de er — og han kender naturligvis mere til den ting end jeg, da han selv er ved faget —, var forbrugerne ikke dermed sikret imod at blive udplyndret gennem for høje priser.

Må jeg samtidig sige, at jeg synes, man skulle holde op med denne snak om den frie konkurrence som det, der regulerer alt og kan skaffe de rigtige priser frem. De tider er evigt og uigenkaldeligt forbi. Liberalismens epoke tilhører en svunden tid, og man skal lade være med under påkaldelse af det, der er forbi, at hævde, at det er unødvendigt at gribe ind til beskyttelse, i dette tilfælde af forbrugerne.

Jeg anser det for nødvendigt, at vi har en prislov, en priskontrol. Dermed være ikke sagt, at mit parti anser det lovforslag, regeringen har forelagt, for på nogen måde at være tilfredsstillende. Det går jo kun ud på at forlænge den gældende prislov, der både ved sin motivering og ved selve sin affattelse er en afviklingslov, og som ikke giver forbrugerne den nødvendige og rimelige beskyttelse.

Det kan man se ved at gennemgå loven. Der siges udtrykkeligt i dens formålsparagraf, om jeg så må sige, at „ved lovens administration vil der være at tilstræbe så normale prisberegninger og prisdannelser som muligt for således at fremme en afvikling af de ekstraordinære prisforanstaltninger og en tilbagevenden til normale forhold.“ Altså, efter selve lovens formålsparagraf er det en afviklingslov, og alene det beviser jo det, jeg har sagt: at loven ikke er nogen beskyttelse for forbrugerne. Det er så sandt ikke afvikling af priskontrollen, vi har brug for nu, men tværtimod skærpe af den.

Må jeg samtidig, da jeg nu kigger på loven, tillade mig at spørge ministeren, hvornår og i hvilke tilfælde han eller hans forgængere har gjort brug af bemyndigelsen i lovens § 2 til at „forbyde tilbageholdelse af varer og unødvendig mellemhandel m. v.“ Jeg kender ikke noget sådant tilfælde, men det kan være, fordi jeg ikke har fulgt med, eller fordi jeg er holdt udenfor vareforsyningsudvalget. Det ville interessere mig, om ministeren var i stand til at fremkomme med eksempler på anvendelse af denne bemyndigelse i § 2. Jeg håber, han er i stand til det. Hvis han ikke er i stand til det, siger det en hel del om den måde, hvorpå loven er blevet administreret.

Der siges i lovens § 8, at urimelige priser avancer og forretningsbetingelser er forbudt.

Jeg skal erkende, at det er lige så upræcist og uklart som den formulering, myndighederne ofte kommer med, når de afslår en ting, nemlig at det ansøgte efter omstændighederne ikke kan bevilges. Men det bliver værre, når man går videre i denne paragraf. Der står — jeg beder formanden undskylde, at jeg citerer af loven, det bliver kun korte citater, samtidig beder jeg om tilladelse til nogle få citater af, hvad der er sagt under en tidligere debat i tinget — i § 8, stk. 2:

„Såfremt konkurrencen er tilstrækkelig virksom til at sikre en fri prisdannelse, kan prisen ikke anses for urimelig.“

Hvordan kan man bevise, at konkurrencen er tilstrækkelig virksom til at sikre en fri prisdannelse? Det kan man formodentlig ikke bevise, men alene det, at man har en sådan bestemmelse, bevirker, at der bliver en meget bred margin med hensyn til bedømmelsen af, hvad der er rimeligt, og hvad der er urimeligt. Vi finder, at noget sådant ikke burde stå i loven, og ligeledes mener vi heller ikke, at det er rimeligt, at man i loven har en bestemmelse om, at prisen ved genindkøb skal lægges til grund for salgsprisen, og vor utilfredshed med sådanne ting i loven bevirkede også, at vi i fjor, da loven var til anden behandling, stillede en række ændringsforslag. Vi var ikke af den mening, at vore ændringsforslag, hvis de var blevet vedtaget, ville have skaffet en ideel prislov. Vi var imidlertid af den mening, at de ville have bidraget væsentligt til at forbedre prisloven. Vi beklager meget, at de ikke blev vedtaget.

Vor utilfredshed med det, vi kalder den gældende lovs formålsparagraf eller formålsafsnittet i § 1, gav sig udtryk derved, at vi stillede forslag til en formålsparagraf, idet vi foreslog lovens § 1, stk. 2, affattet således:

„Ved lovens administration skal det tilstræbes gennem kontrol med priser og avancer mest muligt at hindre prisstigninger, som rammer forbrugerne, og at nedsætte priser og avancer, som er for høje.“

Jeg synes, at det er en langt bedre formålsbestemmelse end den, der står i loven om, at loven er en afviklingslov. Desværre forkastede tingets store flertal dette vort ændringsforslag.

Vi var samtidig af den mening, at en effektiv prislov absolut må indeholde en bestemmelse, der forbyder enhver prisforhøjelse, hvis nødvendighed ikke i forvejen er dokumenteret overfor priskontrollen, og som ikke er godkendt af priskontrollen, før prisforhøjelsen træder i kraft. Vi stillede